Институт за онкологију и радиологију Србије
Пастерова 14. Београд. Србија
+381 11 2067 100
iors@nerc.ac.rs www.nerc.ac.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ
Бр. 01-1/2023/3494-11
26 DEC 2023
БЕОГРАД, Пастерова 14

ПРОЦЕДУРА О ПРИСТУПУ МРЕЖИ И МРЕЖНИМ УРЕЂАЈИМА

Ознака процедуре	**П.ДТЦ.12**
Верзија	01
Датум усвајања	08.03.2018./15.12.2023.
Аутор процедуре	Будимир Јуришић, мсц инг ИТ Душица Гавриловић, маст мат Зорана Бизетић, маст мат
Носилац процедуре	Др сци. мед. др Ана Јовићевић
Процедуру одобрио	Доц. др Милан Жегарац

1.0 ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

ИОРС је Институт за онкологију и радиологију Србије;
ОЈ је Организациона јединица ИОРС-а;
ДЦ је Дата Центар ИОРС-а;

ИКТ систем је информационо-комуникациони систем ИОРС-а у смислу технолошко-организационе целине која обухвата:

1. електронске комуникационе мреже у смислу закона који уређује електронске комуникације;
2. уређаје или групе међусобно повезаних уређаја, таквих да се у оквиру уређаја, односно у оквиру барем једног из групе уређаја, врши аутоматска обрада електронских података коришћењем рачунарског програма;
3. електронске податке који се похрањују, обрађују, претражују или преносе помоћу средстава из подтач. (1.) и (2.) ове тачке, а у сврху њиховог рада, употребе, заштите или одржавања;
4. организациону структуру путем које се управља ИКТ системом;

ИС (информациони систем) је део ИКТ система ИОРС-а који је формализован и намењен планском прикупљању, складиштењу, обради, размени и испоруци информација од значаја за рад, тако да су информације доступне и употребљиве свима који су овлашћени да их користе;

Информациона безбедност представља скуп мера које омогућавају да електронски подаци којима се рукује путем ИКТ система буду заштићени од неовлашћеног приступа, као и да се заштити тајност, интегритет, расположивост, аутентичност и непорецивост тих података, да би ИКТ систем функционисао како је предвиђено, када је предвиђено и под контролом овлашћених лица;

Начелник ДЦ је начелник одељења Дата ценатр;

Администратор ДЦ је запослени Дата центра коме је дозвољено администрирање ИКТ и/или ИС система

Корисник је запослени ИОРС-а који има приступ ИКТ систему ради обављања својих пословних активности;

Вендор је треће лице са којим Институт сарађује по основу уговора о одржавању ИКТ система или његових делова;

Кориснички креденцијали (име и лозинка; картица; ПИН-код и сл.) су идентификатори корисника помоћу којег је кориснику омогућен приступ ИКТ или ИС системима

ИОРС-а који садрже пословне и/или интерне податке. Они служе за додељивање, ограничавање, измену или укидање права приступа ИКТ и ИС системима

Мрежне уређаје чине уређаји који омогућавају доступност мрежних услуга (Routh-ери, Switch-еви) који су смештени у Rack-орманима

Мрежну опрему чине каблови, каналице и мрежни прикључци

Радна станица је персонални рачунар сачињен од хардвеских и софверких компоненти са монитором, тастатуром и мишем, намењена обављању пословних активности;

Мобилни уређај је преносиви рачунар, таблет, SMART-мобилни телефон, PDA и сл. који се повезује са Институтском мрежом

База ИКТ ресурса и услуга ДЦ је електронска база евиденција ИКТ ресурса и услуга које Дата центар пружа у ИОРС-у;

2.0 ПРЕДМЕТ

Овом процедуром утврђују се активности, носиоци активности и одговорности приликом омогућавања обављања послова запослених у ИОРС-у и сарадника који користе рачунаре или мобилне уређаје за безбедно повезивање на мрежу ИОРС-а. Правилном применом утврђеног поступка и начина приступа, ИОРС своди на минимум потенцијалну изложеност штети која може настати услед неауторизованог или неконтролисаног приступа мрежи.

3.0 ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Примењује у оквиру мреже ИКТ система ИОРС-а за све Кориснике ИОРС-а који приступају ИКТ систему и/или ИС ИОРС-а.

4.0 ОДГОВОРНОСТИ

Сваки запослени је дужан да се понаша у складу са процедуром и у складу са својим задужењима ће сносити одговорност.

Обавеза руководиоца сваке организационе јединице ИОРС-а је да све запослене упозна са процедуром и све новозапослене, било да су у сталном или радном односу на одређено време.

За контролу спровођења процедуре одговорни су одговарајући руководиоци организационих јединица.

5.0 ОПИС ПРОЦЕДУРЕ

5.1. Листа мрежа и мрежних услуга

ИОРС поседује три интерне мреже: (1) *ОНКОЛОГИЈА,* (2) *ИМПАК*, и (3) *PACS*, а користи и (4) *Телеком WiFi* мрежу за бежични приступ интернету од стране пацијената и запослених.

На ИОРС-у постоје следеће мрежне услуге којима се са ИОРС-а може приступити:

- преко мреже *ОНКОЛОГИЈА*:
  - серверима у Дата центру као и виртуелним машинама на њима (Gateway, Proxy, DHCP, DNS, Mail-Server)
  - болничком ИС Хелиант
  - пословном ИС NextBiz
  - лабораторијском ИС ЛИС
  - систему за управљање пословном документацијом Тим ДМС
  - систему за евиденцију присуства на раду TimeWorks3
  - интегрисаном здравственом информационом систему ИЗИС
  - пословној електронској пошти (преко Mail-Server-а)
  - интернету
  - мрежним штампачима и сл.
- преко мреже *ИМПАК*:
  - радиотерапијском ИС Mosaiq
  - серверима Mosaiq-а
- преко мреже *PACS*:
  - радиодијагностичким уређајима (мамомат, УЗ, ЦТ, МР итд.)
  - серверима *PACS*-а
  - апарату за резање ЦД-ова са радиодијагностичким снимцима
- преко мреже *Телеком WiFi*:
  - бежични приступ интернету

5.2. Приступ мрежи и мрежним услугама: права и ограничења

Приступ мрежи и мрежним услугама је ограничен због пословних и интерних података којима је путем мреже и мрежних услуга омогућен приступ.

Право приступа мрежи и мрежним услугама имају запослени ИОРС-а у складу са својим радним задужењима и одговарајући вендори у складу са уговорним обавезама.

Право приступа мрежи и мрежним услугама ИОРС-а имају уређаји, рачунари (радне станице и/или мобилни уређаји) и рачунарска опрема у власништву ИОРС-а, у зависности од њихове функције и намене.

Уређајима, рачунарима и рачунарској опреми која није у власништву ИОРС-а није дозвољен приступ мрежи и мрежним услугама ИОРС-а, осим вендорима или трећим лицима по основу уговора који садржи клаузулу о поверљивости и о информационој безбедности.

- ***Физичка ограничења приступа мрежи***

Мрежни уређаји су смештени у закључаним Rack-орманима, чије кључеве чува Администратор ДЦ. Право на физички приступ мрежним уређајима и мрежној опреми (каблови, каналице и мрежни прикључци) има Администратор ДЦ или одговарајући вендор, уз обавезан надзор приступа од стране Администратора ДЦ.

- ***Хардверска ограничења приступа***

Хардверски приступ мрежи од стране уређаја, рачунара и рачунарске опреме обухвата (1) активирање одговарајућег мрежног прикључка у одговарајућем Rack-орману и (2) повезивање уређаја на активиран мрежни прикључак. Хардверски приступ уређају, рачунару и рачунарској опреми омогућава искључиво Администратор ДЦ или одговарајући вендор, уз обавезан надзор приступа од стране Администратора ДЦ.

- ***Софтверска ограничења приступа***

Администратор ДЦ омогућава софтверски приступ мрежи и мрежним услугама од стране уређаја, рачунара, рачунарске опреме или Корисника и то:

- подешавањем параметара за приступ мрежи од стране уређаја, рачунара или рачунарске опреме, у зависности од њихове функције и намене
- додељивањем корисничких креденцијала и подешавањем параметара за приступ мрежи и мрежним услугама радној станици коју запослени користи

5.3. Додељивање, измена или укидање права приступа мрежи и мрежним услугама

- ***За уређаје, рачунаре и рачунарску опрему***

1. *Додељивање права приступа*

Када је потребно прикључити уређај, рачунар и рачунарску опрему на мрежу, тада руководилац ОЈ (којој припада уређај, рачунар и рачунарска опрема) упућује

начелнику ДЦ захтев за прикључење на мрежу. По пријему захтева, начелник ДЦ даје потребне инструкције Администратору ДЦ. Уколико се ради о уређајима, рачунарима или рачунарској опреми Дата центра, начелник ДЦ даје потребне инструкције Администратору ДЦ.

Администратор ДЦ процењује да ли су задовољени технички услови за реализацију захтева. Уколико нису задовољени технички услови и не постоје могућности за реализацију истих, Администратор ДЦ обавештава руководиоца ОЈ о постојећим техничким проблемима.

Уколико нису задовољени технички услови, а постоје могућности за реализацију истих, Администратор ДЦ спроводи следеће активности:
- обавештава руководиоца ОЈ о постојећим техничким проблемима и
- у сарадњи са вендором за мрежу обезбеђује потребне техничке услове.

Уколико су задовољени технички услови, Администратор ДЦ спроводи следеће активности:
- активира одговарајући мрежни прикључак у одговарајућем Rack-орману;
- повезују уређај, рачунар или рачунарску опрему на мрежу преко активираног мрежног прикључка;
- додељују статичку или динамичку IP-адресу уређају, рачунару или рачунарској опреми;
- подешава параметре за приступ мрежи и мрежним услугама у зависности од функције и намене уређаја, рачунара или рачунарске опреме;
- обавештава начелника ДЦ и руководиоца ОЈ о реализацији спроведеног захтева,
- у *Бази ИКТ ресурса и услуга ДЦ* евидентира рачунаре и рачунарску опреме који су прикључени на мрежу.

2. *Промена права приступа*

Када је потребна промена приступа мрежи од стране уређаја, рачунара или рачунарске опреме, тада руководилац ОЈ којој уређај, рачунар и рачунарска опрема припада упућује начелнику ДЦ захтев за промену права приступа. По пријему захтева, начелник ДЦ даје потребне инструкције Администратору ДЦ. Уколико се ради о уређајима, рачунарима или рачунарској опреми Дата центра, начелник ДЦ даје потребне инструкције Администратору ДЦ.

Потом Администратор ДЦ спроводи следеће активности:
- Активира/деактивира одговарајуће мрежне прикључаке у одговарајућим Rack-орманима и повезује уређај, рачунар или рачунарску опрему на мрежу преко активираног мрежног прикључка или

- мења статичку или динамичку ИП-адресу уређају, рачунару или рачунарској опреми или
- мења параметре за приступ мрежи и мрежним услугама у зависности од функције и намене уређаја, рачунара или рачунарске опреме
- обавештава начелника ДЦ и руководиоца ОЈ о реализацији спроведеног захтева
- у *Бази ИКТ ресурса и услуга ДЦ* евидентира промену прикључења рачунара и рачунарске опреме на мрежу

3. *Укидање права приступа*

Када је потребно укинути приступ мрежи од стране уређаја, рачунаре и рачунарске опреме, тада руководилац ОЈ којој уређај, рачунар и рачунарска опрема припада упућује начелнику ДЦ захтев за укидање приступа мрежи. По пријему захтева, начелник ДЦ даје потребне инструкције Администратору ДЦ. Уколико се ради о уређајима, рачунарима или рачунарској опреми Дата центра, начелник ДЦ даје потребне инструкције Администратору ДЦ.

Потом Администратор ДЦ спроводи следеће активности:

- деактивира одговарајући мрежни прикључак у одговарајућем Rack-орману
- укида статичку или динамичку ИП-адресу уређају, рачунару или рачунарској опреми
- обавештава начелника ДЦ и руководиоца ОЈ о реализацији спроведеног захтева
- у *Бази ИКТ ресурса и услуга ДЦ* евидентира промену прикључења рачунара и рачунарске опреме на мрежу

- ***За Кориснике***

Верификација Корисника као и контрола обима приступа Корисника различитим мрежама и мрежним услугама, врши се помоћу корисничких креденцијала који се додељују у складу са процедуром *Процедуром о правима приступа ИКТ систему*.

6.0 ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА:

Процедура је у вези са документима:

1. *Правилник о безбедности информационо-комуникационог система Института за онкологију и радиологију Србије*
2. *Уговори са ИКТ Вендорима*

3. *Процедура о правима приступа ИКТ сиситему*
4. *Процедура за рад Дата центра*

7.0 ПРАВНИ ОСНОВ:

- *Закон о информационој безбедности ("Сл. Гласник РС", бр. 6/2016)*
- *Закон о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства ("Службени гласник РС", број 123 од 10. новембра 2014)*
- *Закон о заштити података о личности ("Сл. гласник РС", бр. 97/2008, 104/2009 - др. закон, 68/2012 - одлука УС и 107/2012)*